Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0220

Izvješće Komisije o Kosovu za 2025.

Rezolucija Europskog parlamenta od 17. lipnja 2026. o Izvješću Komisije o Kosovu za 2025. (2025/2252(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Kosova, s druge strane[1], koji je na snazi od 1. travnja 2016.,

– uzimajući u obzir zahtjev Kosova za pristupanje Europskoj uniji od 15. prosinca 2022.,

– uzimajući u obzir zahtjev Kosova za članstvo u Vijeću Europe od 12. svibnja 2022.,

– uzimajući u obzir Okvirni sporazum između Europske unije i Kosova o općim načelima sudjelovanja Kosova u programima Unije[2], koji je na snazi od 1. kolovoza 2017.,

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1529 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. rujna 2021. o uspostavi Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA III)[3],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2023/850 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. travnja 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva[4], u pogledu Kosova, kojom se od 1. siječnja 2024. omogućuje putovanje

---

1 SL L 71, 16.3.2016., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
2 SL L 195, 27.7.2017., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/1388/oj.
3 SL L 330, 20.9.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
4 SL L 110, 25.4.2023., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/850/oj.

bez vize za nositelje biometrijskih putovnica Kosova,

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1449 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o uspostavi Instrumenta za reforme i rast za zapadni Balkan[5],

– uzimajući u obzir zaključke predsjedništva sa sastanka Europskog vijeća održanog 19. i 20. lipnja 2003. u Solunu,

– uzimajući u obzir sastanke na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana koji su se održali u Sofiji, Zagrebu i Brdu pri Kranju 2018., 2020. i 2021. te izjave s tih sastanaka,

– uzimajući u obzir sastanak čelnika zemalja zapadnog Balkana održan 1. srpnja 2025. u Skopju (Sjeverna Makedonija) o planu rasta za zapadni Balkan,

– uzimajući u obzir Izjavu sa sastanka na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana održanog 17. prosinca 2025.,

– uzimajući u obzir zaključke predsjedništva od 16. prosinca 2025. o proširenju,

– uzimajući u obzir Berlinski proces, započet 28. kolovoza 2014.,

– uzimajući u obzir zaključke predsjedatelja sa sastanka na vrhu o Berlinskom procesu, održanog 22. listopada 2025.,

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. listopada 2020. naslovljenu „Gospodarski i investicijski plan za zapadni Balkan” (COM(2020)0641),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. studenoga 2023. naslovljenu „Novi plan rasta za zapadni Balkan” (COM(2023)0691),

– uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 20. ožujka 2024. o reformama i preispitivanjima politika prije proširenja (COM(2024)0146),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. studenoga 2025. naslovljenu „Komunikacija o politici proširenja EU-a za 2025.” (COM(2025)0690) i popratni radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o Kosovu za 2025.” (SWD(2025)0752),

– uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Energetske zajednice, potpisan u Ateni 25. listopada 2005., čiji je cilj proširivanje pravila unutarnjeg energetskog tržišta EU-a na jugoistočnu Europu,

– uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1244 od

---

5 SL L, 2024/1449, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

10. lipnja 1999., savjetodavno mišljenje Međunarodnog suda od 22. srpnja 2010. o sukladnosti jednostranog proglašenja neovisnosti Kosova s međunarodnim pravom te Rezoluciju Opće skupštine UN-a 64/298 od 9. rujna 2010., u kojoj je potvrđen sadržaj mišljenja Međunarodnog suda i pozdravljena spremnost EU-a da posreduje u dijalogu između Srbije i Kosova,

– uzimajući u obzir kontinuiranu usklađenost Kosova sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a,

– uzimajući u obzir prvi sporazum o načelima kojima se uređuje normalizacija odnosa između Srbije i Kosova od 19. travnja 2013., sporazume od 25. kolovoza 2015. te aktualni dijalog za normalizaciju odnosa uz posredovanje EU-a,

– uzimajući u obzir Briselski sporazum od 27. veljače 2023. te Ohridski sporazum od 18. ožujka 2023. i njegov prilog o provedbi,

– uzimajući u obzir stalnu prisutnost i mandat mirovnih snaga na Kosovu pod vodstvom NATO-a, koje i dalje pomažu u održavanju sigurnog i zaštićenog okružja i slobode kretanja na Kosovu,

– uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2025/1161 od 5. lipnja 2025. o izmjeni Zajedničke akcije 2008/124/ZVSP o Misiji Europske unije za uspostavu vladavine prava u Kosovu, EULEX Kosovo[6], kojom je trajanje misije produljeno do 14. lipnja 2027.,

– uzimajući u obzir konačno izvješće misije Europske unije za promatranje izbora o parlamentarnim izborima na Kosovu održanima 2025.,

– uzimajući u obzir svoje prijašnje rezolucije o Kosovu,

– uzimajući u obzir zajedničke preporuke donesene na 12. sjednici Parlamentarnog odbora EU-a i Kosova za stabilizaciju i pridruživanje, održanoj 9. prosinca 2024.,

– uzimajući u obzir indeks percepcije korupcije za 2025. organizacije Transparency International,

– uzimajući u obzir svjetski indeks slobode medija za 2025. organizacije Reporteri bez granica,

– uzimajući u obzir misiju za utvrđivanje činjenica Platforme Vijeća Europe za sigurnost novinara održanu u Prištini 24. i 25. ožujka 2026.,

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

---

6 SL L, 2025/1161, 6.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1161/oj.

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A10-0166/2026),

A. budući da je politika proširenja jedan od najučinkovitijih instrumenata vanjske politike EU-a i jedna od najuspješnijih politika EU-a za stimuliranje i poticanje temeljnih reformi u zemljama kandidatkinjama te strateško geopolitičko ulaganje u dugoročni mir, stabilnost i sigurnost na cijelom kontinentu;

B. budući da su demokracija, ljudska prava i vladavina prava temeljne vrijednosti na kojima počiva EU; budući da se te temeljne vrijednosti ne mogu dovesti u pitanje u kontekstu procesa proširenja;

C. budući da je Ustav Republike Kosova jedan od najprogresivnijih ustava u pogledu prava manjina;

D. budući da se svaka država kandidatkinja ocjenjuje isključivo na temelju vlastitih postignuća; budući da raspored i napredak pristupanja ovise o provedbi potrebnih reformi te ispunjavanju skupa kriterija i poštovanju zajedničkih europskih vrijednosti; budući da se proces pristupanja ne može nastaviti bez provedbe potrebnih reformi;

E. budući da put Kosova prema članstvu u EU-u ovisi i o normalizaciji odnosa sa Srbijom i dobrosusjedskim odnosima;

F. budući da je zaštita integriteta demokratskih procesa postala središnje pitanje politike proširenja EU-a; budući da je Kosovo bilo izloženo inozemnom upletanju i kampanjama dezinformiranja, naročito iz Rusije, među ostalim putem srbijanskih nacionalističkih medija, u cilju destabilizacije demokratskih institucija, narušavanja društvene kohezije i sprječavanja europske integracije Kosova; budući da je jačanje demokratske otpornosti sastavni dio ispunjavanja političkih kriterija za pristupanje;

G. budući da, za razliku od općeg europskog stajališta, Cipar, Grčka, Rumunjska, Slovačka i Španjolska još nisu priznali neovisnost Kosova;

Predanost pristupanju EU-u

1. pohvaljuje kontinuiranu predanost Kosova pristupanju EU-u, što odražava jasan strateški geopolitički izbor kojim se jača sigurnost, snažnu povezanost s Europom, opći međustranački konsenzus u pogledu europske integracije te visoku razinu potpore javnosti europskom putu Kosova, među ostalim razvojem bliskih i konkretnih odnosa s EU-om;

2. ponovno izražava čvrsto uvjerenje da je budućnost Kosova u EU-u, posebno s obzirom na trenutačnu geopolitičku dinamiku u regiji, brze velike promjene u svjetskoj politici i sve veće natjecanje s

autoritarnim režimima; naglašava da je približavanje Kosova i EU-a dio procesa postupne integracije koji nadilazi formalno pristupanje; naglašava da su konkretni oblici suradnje i postupne integracije, među ostalim putem sektorskih partnerstava, sudjelovanje u programima EU-a kao što je Erasmus+ i uključivanje u određene politike EU-a ključne poluge za jačanje veza s Kosovom; ističe da ti instrumenti omogućuju konsolidaciju povezanosti Europe i Kosova i rješavanje geostrateških izazova u regiji, među ostalim sprečavanjem utjecaja vanjskih aktera, ne dovodeći u pitanje tempo ili ishod procesa proširenja;

3. pozdravlja osnivanje nove Skupštine i Vlade Kosova 12. veljače 2026. nakon prijevremenih demokratskih parlamentarnih izbora održanih u prosincu 2025. i nakon više od jedne godine političkog zastoja i duboke političke polarizacije; međutim, žali zbog toga što je politički proces 2025. bio paraliziran, zbog čega je to za Kosovo bila „izgubljena godina”; nadalje, žali zbog toga što Skupština nije izabrala novog predsjednika u ustavnom roku; prima na znanje raspuštanje Skupštine predsjedničkim dekretom od 6. ožujka 2026. i naknadnu presudu Ustavnog suda Kosova kojom se ta odluka poništava i članovima Skupštine daje 34 dana za biranje novog predsjednika, nakon čega se u državi moraju održati novi izbori; prima na znanje neuspjele pokušaje izbora predsjednika do tog roka i posljedičnu najavu novih parlamentarnih izbora za 7. lipnja 2026.;

4. nadalje, pozdravlja činjenicu da je Skupština Kosova 13. veljače 2026. ratificirala sporazume u okviru Instrumenta za reforme i rast; napominje da to otvara put Kosovu za pristup znatnim bespovratnim sredstvima i povlaštenim zajmovima usmjerenima na unapređenje ključnih reformi, ubrzavanje gospodarske konvergencije i ostvarivanje daljnjeg napretka na europskom putu; duboko žali zbog toga što zemlja zbog „izgubljene godine” i potencijalno dodatno izgubljenih mjeseci zbog održavanja izborne kampanje možda neće moći provesti sve potrebne reforme u zadanim rokovima te bi mogla izgubiti znatne iznose financijske potpore u okviru Instrumenta za reforme i rast;

5. naglašava da se vjerodostojno proširenje temelji na procesu utemeljenom na zaslugama koji zahtijeva trajan i nepovratan zamah reformi i njihovu strogu provedbu u skladu sa standardima EU-a, uključujući Kopenhaške kriterije; poziva Kosovo da ubrza svoj napredak u provedbi reformi povezanih s EU-om, osobito u područjima vladavine prava, temeljnih sloboda i borbe protiv korupcije, posebno korupcije na visokoj razini, te da nastavi ulagati napore jačanjem svoje predanosti europskim vrijednostima i standardima; naglašava da svaka pretpristupna pomoć i povezana financijska pomoć moraju i dalje biti strogo uvjetovane mjerljivim i provjerljivim rezultatima u tim područjima; u tom pogledu podsjeća na važnost poštovanja vladavine prava, jamčenja poštovanja mišljenja svih i učinkovite primjene zakona u praksi; naglašava da je potrebno

ponovno odrediti prioritete tih reformi i postići njihov konkretan napredak kako bi Kosovo ojačalo svoju privrženost Europi i vratilo se na put prema pristupanju EU-u; naglašava da proširenje podrazumijeva i temeljitu pripremu institucija EU-a i država članica kako bi se osigurala uspješna integracija potencijalnih novih članica, uz poštovanje gospodarske stabilnosti unutarnjeg tržišta, socijalnih i ekoloških standarda te pravilnog funkcioniranja institucija EU-a;

6. podržava zahtjev Kosova za članstvo u EU-u podnesen u prosincu 2022.; ponavlja svoj poziv državama članicama u Vijeću da pozovu Komisiju da bez nepotrebne odgode predstavi svoj upitnik i da dostavi svoje mišljenje o osnovanosti zahtjeva te zemlje za članstvo i poziva Vijeće da zatim brzo djeluje, među ostalim da joj dodjeli status zemlje kandidatkinje nakon što se ispune relevantni kriteriji; traži od pet država članica koje još nisu priznale neovisnost Kosova da to učine bez odgode te mu tako omoguće da napreduje ravnopravno s ostalim zemljama kandidatkinjama; podsjeća na savjetodavno mišljenje Međunarodnog suda od 22. srpnja 2010., u kojem se navodi da Kosovo jednostranim proglašenjem neovisnosti nije prekršilo opće međunarodno pravo;

7. ponovno izražava potporu za zahtjev Kosova za članstvo u Vijeću Europe i strateški orijentacijski plan te zemlje da se pridruži programu NATO-a Partnerstvo za mir i njezinim zahtjevima da se pridruži drugim međunarodnim organizacijama; poziva dotične organizacije i države članice da aktivno podupru te zahtjeve; napominje da se približavanjem Kosova NATO-u jača europska sigurnost; poziva Komisiju i Ured EU-a u Kosovu da pojačaju napore za povećanje vidljivosti i razumijevanja EU-a na Kosovu te konkretnih koristi od snažnijeg partnerstva između EU-a i Kosova; potiče Srbiju da se ne protivi članstvu Kosova u Vijeću Europe i drugim međunarodnim organizacijama, što bi bilo u suprotnosti sa Sporazumom o putu prema normalizaciji odnosa između Kosova i Srbije iz 2023.;

8. pohvaljuje Kosovo kao pouzdanog partnera EU-a, što je vidljivo iz njegove kontinuirane dobrovoljne usklađenosti sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a (ZVSP), uključujući njegovu kontinuiranu provedbu mjera ograničavanja EU-a protiv Rusije i Bjelarusa, njegovu jasnu osudu ruske ratne agresije na Ukrajinu i dosljedno visoku razinu javne potpore integraciji EU-a među njegovim građanima; očekuje od Kosova da zadrži tu usklađenost i nastavi ulagati napore u obuzdavanje ruske prijetnje;

9. pozdravlja trilateralnu deklaraciju o obrambenoj suradnji između Kosova, Albanije i Hrvatske, potpisanu 18. ožujka 2025., s ciljem jačanja obrambenih sposobnosti i bolje suradnje na suzbijanju hibridnih prijetnji;

10. pozdravlja dugo očekivanu odluku o ukidanju mjera EU-a protiv

Kosova, uključujući 216 milijuna EUR za prioritetne ugovore i programe isplaćenih u prosincu 2025. te preostalih 205 milijuna EUR isplaćenih početkom 2026.; smatra da su te mjere bile u očitoj suprotnosti s dokazanom predanošću Kosova europskim vrijednostima i njegovim usklađivanjem s politikama EU-a te da više nisu bile opravdane s obzirom na to da su ispunjeni svi potrebni zahtjevi; primjećuje negativan učinak koji su te mjere imale na kosovsko društvo, posebno na lokalne zajednice, organizacije civilnog društva te mala i srednja poduzeća (MSP-ove); dovodi u pitanje manjak transparentnosti i predvidljivosti, nedostatak javne komunikacije i produljeno trajanje mjera unatoč usklađenosti Kosova sa zahtjevima EU-a;

Demokracija i vladavina prava

11. pozdravlja općenito pozitivnu ocjenu provedbe parlamentarnih i lokalnih izbora 2025., napominjući da su provedeni na miran, konkurentan i uključiv način u okviru revidiranog izbornog okvira usklađenog s prethodnim preporukama misije EU-a za promatranje izbora; pohvaljuje vlasti zbog uvođenja elektroničkog sustava glasovanja na Kosovu; međutim, prima na znanje da su utvrđeni određeni nedostaci u provedbi izbora i potiče kosovske vlasti da ih uzmu u obzir pri organizaciji budućih izbora;

12. pozdravlja sudjelovanje kosovskih Srba na parlamentarnim i lokalnim izborima 2025. i činjenicu da su četiri novoizabrana srpska gradonačelnika preuzela dužnost od svojih albanskih prethodnika u općinama s većinskim srpskim stanovništvom na sjeveru Kosova; međutim, izražava zabrinutost zbog pritiska na glasače koji za socijalnu pomoć i zaposlenje ovise o Srbiji da na parlamentarnim izborima u veljači 2025. glasaju za predstavnike Srpske Liste;

13. žali zbog stalnih pokušaja politizacije neovisnih institucija, uključujući Središnje izborno povjerenstvo, te zbog nedostataka u upravljanju u okviru Nezavisne komisije za medije; poziva Kosovo na daljnje usklađivanje pravnog okvira kojim se uređuje neovisno medijsko povjerenstvo s preporukama Vijeća Europe i standardima EU-a kako bi se ojačali regulatorna neovisnost, pravna sigurnost i povjerenje javnosti u nadzor nad medijima; poziva vlasti da zajamče imenovanja koja se temelje na zaslugama, transparentnost u postupcima zapošljavanja i potpuno poštivanje neovisnosti tih institucija; naglašava da su otporne demokratske institucije prva linija obrane od manipulacije informacijskog okoliša, prikrivenih utjecaja i politički motiviranog narušavanja javne rasprave; poziva Kosovo da uvede institucionalizirani okvir demokratske otpornosti koji obuhvaća Skupštinu, Vladu, neovisne regulatore i izbornu administraciju, s jasno definiranim odgovornostima, redovitim procjenama rizika i javnim izvještavanjem;

14. pozdravlja činjenicu da organizacije civilnog društva djeluju u

okruženju koje je općenito poticajno i poziva vlasti da od rane faze istinski uključe civilno društvo u pripremu i provedbu reformi povezanih s EU-om; naglašava važnost povećanja odgovornosti i transparentnosti u pogledu javnog financiranja organizacija civilnog društva; ističe da je civilno društvo ključno za razvoj demokracije i pluralizma te promicanje dobrog upravljanja i društvenog napretka;

15. pohvaljuje vlasti na savjetovanju s Venecijanskom komisijom u pogledu paketa prijedloga zakona o pravosuđu, uključujući zakon o kosovskom tužiteljskom vijeću; međutim i dalje je zabrinut zbog vladine ograničene provedbe strategije vladavine prava i nedovoljnog praćenja reformi, nepotpunog broja članova u kosovskom sudbenom vijeću te kašnjenja u provedbi pravosudnih reformi; izražava zabrinutost zbog toga što vlada nije usvojila potrebni podzakonski akt kojim se definiraju organizacijska struktura i mehanizmi suradnje između Odjela za posebne istrage Policije Kosova i Ureda posebnog tužiteljstva; pozdravlja napredak postignut u pogledu imenovanja novog predsjednika Kosovskog tužiteljskog vijeća i očekuje da će novi sastav biti dovršen nakon što Skupština nastavi s radom; pozdravlja zapošljavanje 17 novih sudaca u kosovskom sudbenom vijeću u transparentnom postupku utemeljenom na zaslugama i potiče predsjednika Kosova da bez odgode potvrdi njihova imenovanja; potiče Kosovo da poduzme odlučne mjere kako bi se uklonili nedostaci i osiguralo da zakonodavstvo o integritetu i odgovornosti pravosuđa bude usklađeno s europskim standardima i relevantnim preporukama Venecijanske komisije;

16. pozdravlja činjenicu da je Kosovo smanjilo administrativno opterećenje provedbom programa za sprječavanje i smanjivanje administrativnog opterećenja za razdoblje 2025. – 2028. i svojeg akcijskog plana za razdoblje 2025. – 2026.; pozdravlja ovo poboljšanje i usvajanje izmjena Zakona o javnim službenicima te poziva Kosovo da dodatno poboljša svoju javnu upravu i sustav javne službe utemeljen na zaslugama; napominje da je strateški okvir Kosova za javnu upravu uspostavljen, ali se ne provodi učinkovito;

17. izražava duboku zabrinutost zbog nedovoljnog napretka u borbi protiv korupcije općenito; žali zbog nedostatka konkretnog strukturnog napretka u tom području unatoč preuzetim obvezama te naglašava da je korupcija i dalje sustavni problem koji ugrožava funkcioniranje javnih institucija i povjerenje javnosti; sa zabrinutošću prima na znanje pad Kosova na globalnom indeksu percepcije korupcije za 2025., gdje se nalazi na 76. mjestu od 182 zemlje i područja, tri mjesta niže nego 2024., što je zabrinjavajuće nazadovanje u odnosu na prethodni trend postupnog poboljšanja, ali je i dalje bolje rangiran nego neke druge zemlje u regiji; poziva vlasti da bez odgode donesu i provedu konkretne, učinkovite i provjerljive mjere za jačanje sprečavanja, istraga i kaznenog progona u području korupcije; posebno poziva na brzo usvajanje nacionalne strategije i akcijskog plana za borbu protiv korupcije za razdoblje 2025. – 2028.,

bolje korištenje izjava o imovinskom stanju i planova za integritet te na učinkovitiju primjenu alata za oduzimanje imovine u sudskim postupcima zbog korupcije; naglašava potrebu za jačanjem neovisnosti i operativne sposobnosti tijela za borbu protiv korupcije i omogućivanjem učinkovite koordinacije među tužiteljima, policijom i financijsko-obavještajnim jedinicama; skreće pozornost na činjenicu da se prethodne preporuke Komisije o jačanju kapaciteta Agencije za sprečavanje korupcije i o provedbi antikorupcijskog zakonodavstva tek trebaju provesti; poziva na kontinuirano poboljšavanje kvalitete istraga u sudskim postupcima zbog korupcije na visokoj razini;

18. zabrinut je zbog toga što je postignut ograničeni napredak u borbi protiv organiziranog kriminala; poziva na brzo donošenje nacionalne strategije i akcijskog plana za borbu protiv organiziranog kriminala; ističe da je važno suzbijati kriminalne mreže jačanjem međunarodne suradnje kroz razmjenu obavještajnih podataka te jačanjem suradnje između tijela za izvršavanje zakonodavstva i dionika kaznenog progona; poziva susjedne zemlje Kosova da omoguće Kosovu sudjelovanje u međunarodnoj suradnji na svim razinama kako bi se maksimizirao učinak borbe protiv organiziranog kriminala; ističe potrebu za produbljivanjem suradnje u području borbe protiv droga; poziva na daljnje usklađivanje u pogledu borbe protiv terorizma;

19. naglašava stalni rad EULEX-a u pomaganju kosovskim vlastima da uspostave održive i neovisne institucije u području vladavine prava; napominje da su dugotrajni izazovi, među ostalim ograničene izvršne ovlasti, ograničili učinak njegovog rada; poziva da se dodana vrijednost, opseg i strateški ciljevi misije kontinuirano preispituju kako bi je osiguralo da misija bude relevantna i učinkovita;

20. zabrinut je zbog prijavljenih slučajeva primjene prekomjerne sile i protupravnog postupanja određenih službenika kosovske policije na sjeveru Kosova; poziva kosovsku policiju da osigura da se njezini službenici u potpunosti pridržavaju svih zahtjeva u pogledu vladavine prava i ljudskih prava; podsjeća da svi politički predstavnici i svi stanovnici Kosova imaju zajedničku odgovornost za očuvanje mira i vladavine prava;

Temeljne slobode i ljudska prava

21. napominje da, iako je pravni i institucionalni okvir za ljudska prava uvelike uspostavljen, njegova je provedba i dalje nedostatna; pozdravlja donošenje Strategije za zaštitu i promicanje prava zajednica; pozdravlja činjenicu da je Kosovo provelo presudu Ustavnog suda o vlasništvu nad samostanom Dečani; poziva Kosovo da ulaže u učinkovitiju provedbu okvira za ljudska prava;

22. potvrđuje da je kosovski Ustav vrlo progresivan u pogledu prava manjina; u tom pogledu sa žaljenjem napominje da predstavka koju je potpisalo gotovo 500 osoba, koje se tradicionalno identificiraju kao

Bugari, a koja je u siječnju 2023. zaprimljena u kosovskoj Skupštini, još uvijek nije razmotrena te preporučuje da se njihova prava uvrste u zakon i osiguraju u praksi kako bi se zaštitio povijesni, kulturni i politički identitet bugarske manjine; poziva Kosovo da osigura da sve manjine priznate u skladu sa zakonom o zaštiti i promicanju prava zajednica i njihovih članova budu u potpunosti uključene u Ustav te zemlje;

23. prima na znanje usklađenost, u velikoj mjeri, zatvorskog sustava u Kosovu sa Standardnim minimalnim pravilima Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe; poziva na bolju zaštitu prava zatvorenika, posebno zatvorenica, zatvorenika pripadnika manjina i zatvorenika s problemima s mentalnim zdravljem;

24. naglašava potrebu za jačanjem provedbe zakonodavstva kojim se štite prava ranjivih skupina i osoba koje pripadaju manjinskim zajednicama, posebno u pogledu njihove zastupljenosti u javnim institucijama i upotrebe jezika, među ostalim osiguravanjem jednakog i učinkovitog pristupa državnom obrazovanju na njihovu materinskom jeziku, kao i pristupa zdravstvenoj skrbi i javnim uslugama, poštovanja jezičnih i imovinskih prava, odgovarajuće zastupljenosti u središnjoj i lokalnoj upravi te zaštite materijalne i nematerijalne vjerske, tradicionalne i kulturne baštine; poziva Kosovo da poveća svoje napore kako bi se manjinskim skupinama osigurale jednake mogućnosti i primjerena zastupljenost u političkom i kulturnom životu, javnim medijima, upravi i sudstvu; poziva na zaštitu vjerskih manjina na Kosovu i na osiguravanje pristupa mjestima bogoslužja;

25. žali zbog toga što se žene iz manjinskih skupina, posebno one iz romske, aškalijske i egipatske zajednice, suočavaju s brojnim oblicima diskriminacije, posebno u obrazovanju, zapošljavanju i pristupu zdravstvenoj skrbi; izražava zabrinutost zbog toga što u kosovskoj upravi nisu na odgovarajući način zastupljene manjinske zajednice i što je broj žena na višim položajima i dalje nizak;

26. poziva Kosovo da poboljša provedbu postojećih mehanizama za zaštitu prava nevećinskih zajednica, vjerskih zajednica i LGBTIQ+ zajednice dovršetkom novog građanskog zakonika, čije je donošenje još u tijeku; i dalje je zabrinut zbog toga što je i dalje prisutan diskriminacijski govor usmjeren protiv žena i LGBTIQ+ osoba;

27. naglašava potrebu za jačanjem rodne ravnopravnosti i prava žena na Kosovu; prima na znanje da je pravni i institucijski okvir za rodnu ravnopravnost i borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja u najvećoj mjeri uspostavljen; pozdravlja povećanje sredstava za specijalizirane službe za potporu, uključujući skloništa za žrtve rodno uvjetovanog nasilja, potpuno funkcionalnu bazu podataka u kojoj se bilježe slučajevi nasilja u obitelji i stalne napore za podizanje razine osviještenosti; međutim, izražava zabrinutost zbog toga što je rodno

uvjetovano nasilje i dalje prisutno te zbog toga što su provedba i izvršenje i dalje nedostatni, posebno s obzirom na to da se žene, osobito one iz manjinskih zajednica, i dalje suočavaju s višestrukim oblicima diskriminacije;

28. ponavlja svoj poziv vlastima da poboljšaju unutarnji dijalog te istinsku i izravnu suradnju s neovisnim organizacijama civilnog društva kosovskih Srba, posebno na sjeveru zemlje, radi izgradnje povjerenja, poboljšanja svakodnevnog života kosovskih Srba i njihove uspješne integracije;

29. pohvaljuje vladu na odobrenju strategije za prava osoba s invaliditetom za razdoblje 2025. – 2030. te povezanog akcijskog plana za razdoblje 2025. – 2027.; međutim, žali zbog činjenice da Kosovo još nije usvojilo Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom; izražava zabrinutost zbog nedovoljne usklađenosti Kosova s pravnom stečevinom EU-a u tom području te zbog diskriminacije i prepreka s kojima se osobe s invaliditetom, uključujući djecu, suočavaju u pristupu obrazovanju, zdravstvenoj skrbi i socijalnim uslugama; poziva vlasti da ojačaju zaštitu njihovih prava i usvoje nacrt zakona o priznavanju statusa, uslugama i naknadama;

30. naglašava važnost zaštite multikulturne baštine Kosova, uključujući baštinu hrvatske zajednice, uz istodobno podržavanje održivog lokalnog razvoja i sudjelovanja zajednice; pozdravlja projekt koji je proveden u okviru Programa UN-a za razvoj i koji je financirala Unija za očuvanje i revitalizaciju kulturne baštine Janjeva;

31. žali zbog činjenice da Skupština Kosova još nije usvojila novi nacrt zakona o udžbenicima; zabrinut je zbog kašnjenja u provedbi obrazovne strategije Kosova za razdoblje 2022. – 2026. i zbog nastavka smanjivanja sredstava za osnovno javno obrazovanje; poziva Kosovo da dovrši usvajanje nacrta zakona o udžbenicima i reviziju trenutačnih udžbenika te da učiteljima i nastavnicima osigura održivo i sustavno osposobljavanje;

32. konstatira pluralističko medijsko okružje Kosova, ali ističe da je ono i dalje krhko i izloženo različitim pritiscima; duboko žali zbog nedostatka napretka u osiguravanju slobode izražavanja i učinkovite zaštite novinara; žali zbog činjenice da je Kosovo na svjetskom indeksu slobode medija za 2025. palo za 24 mjesta, odnosno na 99. mjesto, što je znatan i zabrinjavajući pad; napominje da je sloboda tiska jedna od temeljnih europskih vrijednosti i da Kosovo za njezinu zaštitu treba poduzeti mjere učinkovitije od dosadašnjih;

33. ponovno izražava duboku zabrinutost zbog pogoršanja situacije u medijskom okruženju i klime u kojoj rade novinari, a osobito zbog napada na novinare i medijske djelatnike te zbog prijetnji kojima su izloženi, uključujući uvrede koje su visoki kosovski dužnosnici

tijekom izborne kampanje upućivali protiv medija; žali zbog činjenice da se još čeka usvajanje nacrta zakona o zaštiti novinarskih izvora, zbog čega novinari nisu adekvatno pravno zaštićeni; naglašava da mora postojati nulta razina tolerancije za fizičke napade na novinare i poziva na jače istraživanje i kazneni progon svih prijetnji protiv djelatnika u medijima te na usklađivanje zakonodavstva povezanog s medijima s pravnom stečevinom EU-a, konkretno s Europskim aktom o slobodi medija[7] i Direktivom EU-a o strateškim tužbama usmjerenima protiv javnog djelovanja[8], te s drugim relevantnim međunarodnim obvezama u području ljudskih prava; u tom pogledu poziva vlasti da poduzmu hitne i konkretne mjere kako bi se zajamčila neovisnost medija, suzbilo zastrašivanje i osiguralo okruženje koje potiče slobodno i pluralističko novinarstvo;

34. izražava duboku zabrinutost zbog izvještaja o tome da politički dionici i organizirane kriminalne skupine vrše pritisak na novinare, što je dovelo do slučajeva autocenzure; konstatira da bi se novinari mogli suzdržati od kritičnog istraživačkog novinarstva jer su zabrinuti za svoju fizičku sigurnost ili sigurnost zaposlenja; nadalje, naglašava navode da bi javna tijela mogla prestati oglašavati u medijskim kućama koje objavljuju kritični sadržaj, čime se izvršava neizravan ekonomski pritisak;

35. izražava zabrinutost zbog toga što se i dalje čeka usvajanje nacrta zakona o Radioteleviziji Kosova (RTK), javnom radiotelevizijskom servisu Kosova, te stoga poziva na njegovo brzo donošenje; naglašava da je potrebno osigurati održivo financiranje i neovisnost javne radiotelevizije; žali zbog činjenice da je mjesto glavnog direktora RTK nepopunjeno od rujna 2024. i zbog nedostatka kvoruma u Odboru RTK od prosinca 2024., što je u praksi uzrokovalo poremećaj u funkcioniranju javne radiotelevizije i njezinu nemogućnost da izvršava svoju ulogu; poziva na ujednačen, reprezentativan i politički neovisan nadzor nad RTK-om; poziva kosovska tijela da imenuju članove Odbora RTK i glavnog direktora RTK u okviru transparentnog postupka utemeljenog na zaslugama kako bi se osigurao učinkovit rad javne radiotelevizije u Kosovu; naglašava da sve reforme javne radiotelevizije moraju štititi uredničku neovisnost, izbjeći politički utjecaj te zajamčiti održivo i transparentno

---

7 Uredba (EU) 2024/1083 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) (SL L, 2024/1083, 17.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

8 Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”) (SL L, 2024/1069, 16.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

financiranje;

36. sa zabrinutošću napominje da Izvješće o trgovini ljudima za 2025. naglašava da relevantna tijela u Kosovu nisu potpuno ispunila minimalne standarde za suzbijanje trgovine ljudima unatoč ulaganju pojačanih napora, uključujući poboljšane stope kaznenog progona i unaprijeđene pomoći žrtvama;

37. izražava zabrinutost zbog porasta dezinformacija koje šire strani akteri iz zemalja regije, među ostalim o međuetničkim napetostima, naročito izvori povezani s Rusijom i Srbijom te posebno tijekom izbornih razdoblja, što doprinosi političkoj polarizaciji; i dalje je ozbiljno zabrinut zbog zlonamjernog inozemnog upletanja, destabilizacijskih djelovanja i hibridnih prijetnji, uključujući dezinformacije generirane umjetnom inteligencijom i koordinirane internetske kampanje s ciljem utjecanja na političke postupke i javno mnijenje; poziva na snažniju reakciju institucija i bolju medijsku pismenost, što bi se ostvarilo kvalitetnijim osposobljavanjem učitelja i nastavnika i suvremenim nastavnim materijalima, te na poboljšanu suradnju s neovisnim medijima, organizacijama za provjeravanje činjenica i relevantnim programima EU-a kako bi se promicalo kritičko mišljenje i odgovoran rad s digitalnim tehnologijama; poziva Kosovo i njegove regionalne partnere da ostanu ujedinjeni te da dodatno ojačaju regionalnu suradnju u borbi protiv vanjskih prijetnji, dezinformiranja, inozemnog upletanja te kibernetičkih i hibridnih prijetnji kojima se nastoji ugroziti europska perspektiva te zemlje i regije;

38. pohvaljuje Kosovo na aktivnom sudjelovanju u nizu inicijativa za regionalnu suradnju, kao što je Srednjoeuropski ugovor o slobodnoj trgovini, Energetska zajednica, Prometna zajednica, Proces suradnje u jugoistočnoj Europi i Vijeće za regionalnu suradnju;

39. pohvaljuje vlasti Kosova na uspješnoj provedbi plana za održivo rješavanje problema nezakonitog posjedovanja i zlouporabe malog i lakog oružja i eksploziva te trgovanja njima; pozdravlja visoku razinu usklađenosti s pravilima iz Protokola UN-a o vatrenom oružju;

Pomirenje i dobrosusjedski odnosi

40. podsjeća na to da su normalizacija odnosa sa Srbijom i provedba svih dogovora postignutih u okviru dijaloga Beograda i Prištine i dalje temeljni i neophodni elementi europske perspektive Kosova; naglašava da je konkretan, održiv i provjerljiv napredak u tom području ključan za jačanje regionalne stabilnosti i neizbježan za ostvarivanje europske perspektive Kosova; ustraje u tome da se normalizacija ne može smatrati sekundarnim zadatkom, već mora ostati glavni politički prioritet; naglašava važnost daljnjeg jačanja napora EU-a u posredovanju između tih strana kako bi se prevladao trenutačni zastoj;

41. ponovno izražava punu potporu za dijalog uz posredovanje EU-a te pozdravlja produljenje mandata Petera Sørensena kao posebnog predstavnika EU-a za dijalog između Beograda i Prištine do 29. veljače 2028.;

42. ponavlja svoj poziv na poboljšanje kvalitete procesa dijaloga sudjelovanjem žena, većom transparentnošću prema javnosti i smislenim uključivanjem civilnog društva;

43. ponovno ističe važnost konstruktivnog angažmana kosovskih i srbijanskih vlasti kako bi se postigao napredak u provedbi Sporazuma o putu prema normalizaciji odnosa između Kosova i Srbije te njegova provedbenog priloga, koji ostaje valjan i pravno obvezujući sporazum za obje strane; poziva i Kosovo i Srbiju da u potpunosti provedu sporazume iz Bruxellesa i Ohrida, uključujući osnivanje Udruženja/Zajednice općina s većinskim srpskim stanovništvom i zaustavljanje srpskog protivljenja članstvu Kosova u regionalnim i međunarodnim organizacijama, te da izbjegavaju jednostrane mjere zbog kojih bi moglo doći do ugrožavanja procesa dijaloga;

44. pozdravlja sporazum postignut 14. ožujka 2026. o provedbi zakonodavstva Kosova o stranim državljanima, kojim se uvode mjere ublažavanja za članove srpske zajednice; napominje da taj aranžman pomaže u ostvarivanju kontinuiteta u pristupu javnim uslugama te da se njime izbjegava rizik od *de facto* isključenja kosovskih Srba; ističe da ta rješenja doprinose izgradnji povjerenja i predstavljaju pozitivan korak prema normalizaciji odnosa između Beograda i Prištine te promicanju dobrosusjedskih odnosa;

45. prima na znanje nekoordinirano zatvaranje desetaka ustanova koje podupire Srbija na sjeveru Kosova;

46. očekuje od Srbije da u potpunosti surađuje s Kosovom kako bi se počinitelji terorističkog napada u Banjskoj 2023. napokon priveli pravdi; osuđuje činjenicu da Srbija još uvijek kazneno ne progoni krivce, osobito Milana Radoičića, bivšeg potpredsjednika Srpske liste; ponavlja da svi pojedinci odgovorni za nasilna djela bez odgode moraju odgovarati i biti privedeni pravdi, u skladu s vladavinom prava i zakonitim postupanjem; oštro osuđuje napad na kanalu Ibar-Lepenac na sjeveru Kosova u studenome 2024. te poziva da se počinitelji brzo uhite i privedu pravdi; poziva Srbiju da bez dodatne odgode odgovori na zahtjev Kosova iz siječnja 2025. za uzajamnom pravnom pomoći u vezi s tim napadom te da u cijelosti surađuje u istrazi;

47. napominje činjenicu da i dalje nije razjašnjena sudbina do 1590 nestalih osoba te da je od travnja 2024. do kraja izvještajnog razdoblja u rujnu 2025. utvrđena sudbina samo 26 nestalih osoba; poziva i Kosovo i Srbiju da konstruktivno i u dobroj vjeri sudjeluju u

svim tehničkim raspravama s ciljem razjašnjavanja sudbine preostalih nestalih osoba, među ostalim u okviru radne podskupine za forenzička pitanja, te da se suzdrže od svih oblika politizacije; pozdravlja prvi sastanak Zajedničkog povjerenstva za nestale osobe, koji su glavni pregovarači Kosova i Srbije sazvali u siječnju 2026. u okviru dijaloga uz posredovanje EU-a, te poziva na daljnju suradnju kako bi se ubrzalo identificiranje masovnih grobnica i razmjena informacija;

48. poziva Srbiju da otvori i podijeli svu relevantnu policijsku, vojnu i arhivsku dokumentaciju u vezi s ratom na Kosovu 1998. – 1999. kako bi se podržale istina, pravda i preuzimanje odgovornosti, među ostalim u slučajevima seksualnog nasilja povezanog sa sukobima; napominje da opći sporazum o dijeljenju takvih informacija još nije proveden te izražava zabrinutost zbog proširenja klasifikacije tajnosti, što bi moglo dovesti do daljnje odgode pravde i priznanja za preživjele;

49. podsjeća da je važno osigurati potpun pristup arhivu bivše jugoslavenske tajne službe (UDBA) i tajne službe Jugoslavenske narodne armije (KOS-a), uključujući one u Prištini i Beogradu, kako bi se temeljito istražili i razriješili zločini i kriminalne organizacije iz doba komunizma; naglašava da bi otvaranje tih arhiva u cijeloj regiji doprinijelo utvrđivanju istine, postizanju pravde za žrtve, pomirenju i konsolidaciji demokratskog upravljanja;

50. poziva Kosovo da nastavi sudjelovati u nizu inicijativa za regionalnu suradnju; ponovno ističe važnost mirovnih snaga NATO-a na Kosovu za širu sigurnost te pohvaljuje njegove stalne napore da izgradi i održi sigurno i zaštićeno okružje na Kosovu i općenito u regiji zapadnog Balkana; podsjeća na važnost misije za aktualni razvoj Kosovskih sigurnosnih snaga pružanjem savjeta, osposobljavanjem i izgradnjom kapaciteta; poziva države članice koje doprinose mirovnim snagama na Kosovu da se suzdrže od smanjenja svoje prisutnosti;

51. poziva na ponovno nastojanje da se zaštiti vjerska i kulturna baština u Kosovu, uključujuću pravoslavnu, muslimansku, katoličku i drugu, u okviru šire predanosti pluralizmu, pomirenju i poštivanju europskog zajedničkog kulturnog naslijeđa;

Socioekonomske reforme

52. konstatira da je Kosovo umjereno spremno u područjima gospodarske i monetarne politike i konkurentnosti; ističe da Kosovo mora uskladiti svoj fiskalni okvir s pravnom stečevinom EU-a i ukloniti strukturne slabosti, prije svega usku proizvodnu bazu i težak pristup financiranju za MSP-ove; naglašava važnost održivoga gospodarskog rasta, smanjenja nezaposlenosti i jačanja sustava socijalne zaštite te zemlje u skladu s pravnom stečevinom EU-a u

području socijalnih pitanja; naglašava da je za rješavanje preostalih strukturnih nedostataka potrebno provesti opsežnije reforme;

53. pozdravlja zaključak Komisije da je Kosovo ostvarilo određeni napredak u razvoju funkcionalnog tržišnoga gospodarstva, prvenstveno putem jačeg rasta, stabilnog i otpornog bankarskog sektora, smanjenja neformalnog sektora i bržeg rješavanja trgovinskih sporova; primjećuje trajnu prisutnost sive ekonomije i poziva vlasti da inspektoratu rada osiguraju potrebna sredstva kako bi mogao u potpunosti obavljati svoje funkcije;

54. pozdravlja činjenicu da Trgovački sud Kosova djelotvorno postupa sa slučajevima koji uključuju prava intelektualnog vlasništva; poziva Trgovački sud da nastavi surađivati s Uredom Europske unije za intelektualno vlasništvo;

55. poziva da se u skladu sa standardima EU-a osigura odgovarajuća zaštita radnika, pravedne plaće i primjena zakona o radu; žali zbog činjenice da je socijalni dijalog u Kosovu i dalje ograničen; poziva na ciljanu potporu jačanju kapaciteta socijalnih partnera; poziva vlasti da zajamče neovisnost i legitimnu ulogu priznatih sindikata i temeljna prava radnika, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje, kako u zakonodavstvu tako i u praksi, u javnom i privatnom sektoru; poziva kosovske vlasti da obnove mandat Socioekonomskog vijeća, da promiču socijalni dijalog te da iskoriste Instrument za reforme i rast za zapadni Balkan kako bi se potaknulo jačanje kapaciteta socijalnih partnera;

56. pozdravlja konsolidaciju sustava naknada u okviru Zakona o plaćama u javnom sektoru; međutim, žali zbog činjenice da i dalje nije riješeno pitanje klasifikacije poslova, sistematizacije radnih mjesta i presude Ustavnog suda o neustavnim odredbama; poziva vlasti da usvoje nacrt zakona o upravljanju javnim financijama te da u zakonodavstvo uključe procjenu fiskalnog rizika i metodologiju za javna ulaganja;

57. izražava zabrinutost zbog toga što je očekivani životni vijek pri rođenju i dalje niži od prosjeka EU-a i što je smrtnost djece i dalje najviša u regiji te znatno viša od prosjeka EU-a; žali zbog činjenice da je napredak prema univerzalnom zdravstvenom osiguranju i dalje vrlo ograničen te da su i dalje prisutni ozbiljni nedostaci; poziva vlasti da zajamče bolji pristup zdravstvenim uslugama za sve građane;

58. poziva Kosovo da prednost da visokokvalitetnom strukovnom obrazovanju, jačim vezama između obrazovanja i potreba na tržištu rada te ciljanoj potpori za mlade poduzetnike i istraživače kako bi stvorile vjerodostojne prilike za mlade u zemlji;

59. potiče Kosovo da nastavi sklapati sporazume o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti s državama članicama EU-a;

60. napominje da je Kosovo ostvarilo određeni napredak u pripremi za digitalnu transformaciju, među ostalim u širenju internetskih usluga i pokrivenosti mrežom 5G; žali zbog činjenice da se trenutačno samo 10 % javnih usluga nudi na internetu te da je digitalizacija i dalje rascjepkana; naglašava da se Kosovo treba uskladiti s relevantnim zakonodavstvom EU-a o digitalnim tehnologijama, uključujući Europski zakonik elektroničkih komunikacija, Direktivu NIS 2, paket instrumenata EU-a za sigurnost 5G tehnologije, Akt o digitalnim uslugama, Akt o digitalnim tržištima i Uredbu o europskom digitalnom identitetu; žali zbog činjenice da je Kosovo usvojilo samo osam od 14 sekundarnih zakonodavnih akata koji proizlaze iz Zakona o kibernetičkoj sigurnosti te da ni Agencija za kibernetičku sigurnost ni Nacionalno vijeće za kibernetičku sigurnost još nisu potpuno u funkciji; poziva na usvajanje sveobuhvatne strategije e-uprave koja je usklađena sa standardima EU-a te na bolju interoperabilnost sustava javne uprave; poziva Kosovo da intenzivnije promiče digitalizaciju i da dodatno razvija sigurne digitalne javne usluge;

61. pozdravlja prve korake koje je Kosovo poduzelo prema strateški usmjerenijem pristupu istraživanju i inovacijama, među ostalim početak financiranja za mjere potpore inovacijama i sudjelovanje Kosova u Mreži europskih centara za digitalne inovacije;

62. pozdravlja prijedlog Komisije za otvaranje pregovora o proširenju programa EU-a „u roamingu kao kod kuće” na zapadni Balkan, uključujući Kosovo, kako bi se ostvarile konkretne koristi za građane i poduzeća te ojačala regionalna povezanost; napominje da se ta inicijativa temelji na postojećim dogovorima o regionalnom roamingu; poziva na brzo donošenje pregovaračkih mandata i pravodobno sklapanje sporazuma kako bi se osigurala brza i uspješna integracija u EU-ovo područje „u roamingu kao kod kuće”;

Energetika, okoliš, održivi razvoj i povezivost

63. napominje da se Kosovo i dalje u velikoj mjeri oslanja na zastarjele elektrane na ugljen te da treba ubrzati ulaganja u energetsku učinkovitost; pozdravlja činjenicu da je postignut određeni napredak u energetskom sektoru, posebno pokretanjem dražbe za energiju vjetra od 100 MW; potiče Kosovo da ubrza zelenu tranziciju i u velikoj mjeri smanji svoju ovisnost o fosilnim gorivima i elektranama na ugljen; poziva EU da pojača svoje napore za pomoć Kosovu u ostvarivanju tih ciljeva; poziva kosovsku vladu da ulaže u kombinaciju raznolikih izvora energije koja čini opskrbu sigurnijom; potiče Kosovo da nastavi raditi na integraciji svojeg tržišta električne energije s europskim tržištima električne energije, uključujući učinkovitu provedbu reformi tržišta električne energije i jaču prekograničnu suradnju u sektoru električne energije;

64. potiče Kosovo da ojača svoje institucijske i administrativne kapacitete za provedbu strateških infrastrukturnih projekata,

uključujući primjenom sveobuhvatnih procjena utjecaja na okoliš i mjera održivosti u fazi planiranja, te da nastavi provoditi projekte koji su u tijeku u području prometne i energetske povezivosti; poziva Komisiju i Kosovo da daju prednost projektima strateške povezivosti koji povezuju zapadni Balkan s europskim prometnim, energetskim i digitalnim koridorima i područjem Crnog mora, među ostalim putem energetskih interkonekcija, mjera energetske učinkovitosti, ulaganja u obnovljive izvore energije, integracije u jedinstveno područje plaćanja u eurima (SEPA) te boljeg pristupa financiranju za MSP-ove; ističe da ta ulaganja povećavaju socioekonomsku konvergenciju, geostratešku otpornost i europsku gospodarsku sigurnost;

65. potiče Kosovo da poveća zaštićena područja u državi i da osigura poduzimanje odgovarajućih mjera za upravljanje zaštićenim područjima te kulturnom i povijesnom baštinom s ciljem zaštite bioraznolikosti, uključujući ključna staništa kritično ugroženog balkanskog risa; pozdravlja kontinuiranu suradnju Kosova sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom u pogledu prekograničnog Nacionalnog parka Šar-planina; potiče Kosovo da dodatno pojača i ubrza suradnju sa susjednim zemljama kako bi se odredila prekogranična zaštićena područja i uspostavili usklađeni prekogranični planovi upravljanja; potiče Kosovo da izmijeni zakon o gospodarenju otpadom i provede zakon o klimatskim promjenama;

°

° °

66. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi predsjedniku Europskog vijeća, Komisiji, potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te predsjednici, Vladi i Skupštini Republike Kosova.